

(Политика 29. 8. 2010)

Чини ми се да сам успео да убедим ЕУ да више не мора да подржава некога од кандидата на изборима, да смо сви ми који нешто значимо на политичкој сцени отприлике сличних ставова, али се као људи разликујемо

„Немојте да будем ја гавран који унапред доноси лошу вест. Дај боже да ми имамо већину за ту резолуцију на Генералној скупштини УН. Мислим да ми ту већину имамо у главама народа и државника који представљају народе у ГС УН, али да на гласању, ако будемо отворено имали супротстављен став САД, ЕУ, Јапана, не можемо да обезбедимо већину за тај текст резолуције”, каже Томислав Николић, лидер Српске напредне странке, у разговору за „Политику”, одговарајући на питање какав исход у ГС УН очекује.

„Жао ми је ако нисмо ни покушали да сачинимо некакав текст резолуције који би могао да прође међу чланицама Европске уније. Тако би сигурно имао већину и у ГС УН”, истиче Николић.

Мислите ли да је могуће написати такав текст резолуције с представницима ЕУ који би одговарао и нашој званичној политици према Косову и ономе што они желе?

Знате шта, много тога вам изгледа немогуће док не почнете да радите. Значи, нико нема право у име Србије да каже „нисмо хтели да с њима пишемо резолуцију, не слажемо се и немогуће је написати”. Не. Може да ми каже „покушали смо и немогуће је написати”. То бих прихватио. А „нисмо покушали зато што је немогуће” – то не прихватам.

Ви бисте писали резолуцију у консултацијама с Бриселом?

Да. Свакако да бих покушао. Зато што желим да резолуција прође, а не да је само представљам у Србији. Бојим се да је овај потез, који је дочекан јако лоше од стране ЕУ, у ствари потез за домаћу употребу. Све ми се чини да ће неко тог дана, после директног емитовања говора председника Републике и после гласања рећи: Ево видите да смо све покушали и да нисмо успели. Значи, политика коју Србија данас води мора да води рачуна о томе шта мисле људи у ЕУ. Или, можда, неће да води рачуна, али нека то онда кажу наглас, јавно. А не да нам говоре да ћемо идуће године добити статус кандидата, да ћемо за неку годину бити члан, а да истовремено овако дрско забоду прст у око ЕУ.

Сад смо ту где смо и шта сад?

Е сад нам треба национални консензус. Значи, ми морамо да схватимо да је стабилизована некаква косовска власт на КиМ, али да ми не смемо да признамо никада да је то постала држава. И да ми морамо по сваку цену да очувамо правни суверенитет над четири општине на северу КиМ. Да треба да се разговара с представницима великих сила, да се упозоре да Албанци то не могу да преузимају, иначе ћемо заиста ући с њима у жесток сукоб, сукоб који би подржала СНС.

Било којим средствима?

Држава мора да брани северно Косово, а СНС ће јој помоћи. То сам рекао у Скупштини Србије, не морате уопште то да извлачите. Рекао сам јасно и гласно. Значи, ми очигледно више не можемо да наплаћујемо порезе на КиМ, не можемо да спроводимо своје законе, свој Устав, ја то све признајем. Али још увек је то наша територија, док се не нађе тај човек који би рекао да то више није наше и потписао то као званично изабрано лице. Па и то би пало на Уставном суду, пошто Устав Србије јасно дефинише КиМ као део територије Србије.

Дакле, без разговора, под заштитом Руске Федерације, са свим великима у свету, без озбиљних разговора о томе шта је судбина КиМ, шта је судбина Србије, шта је судбина Албанаца на КиМ, и како можемо да уђемо у ЕУ, ја даље не могу да вам дам конкретно решење. Али очигледно да је решење негде такво да сви буду помало незадовољни.

Значи, СНС нема сада некакав јасан план за Косово?

Ја сам своје планове износио представницима ЕУ, у разговорима с њима. Неколико модуса. Један је био „кипарски модел”. Рекли су: примењен је једном и више никада. Онда сам питао може ли следеће: да будемо примљени у ЕУ заједно с КиМ у свом саставу, а да истовремено дамо КиМ ту суштинску аутономију која би могла да значи све – да буде европски регион, који ће Европа, мимо нас, посебно да подиже, негује, издржава, храни, развија му демократију, слободу медија, владавину права...

Дакле, од тих планова ништа се сада не може применити, једино преостају ови разговори које сте помињали?

Тако је. Да се разговара и да се обавезно дође до решења. Видите, независност је ударила у зид. Зид се зове Савет безбедности УН. Тамо имамо довољно држава које ће ставити вето на прихватање независности. Значи, ЕУ треба да схвати – тај зид не може тек тако да се игнорише. Неке државе су признале независност, али то није то.

Шта ако ви будете на власти и постави се услов ЕУ или Косово?

Па како то да десет година ДОС-у нису поставили тај захтев, а мени ће да поставе?

Можда ћемо у том тренутку бити надамак уласка у ЕУ и можда то тада, како се спекулише, буде постављено као услов?

Ако постоји тај услов, то треба да нам каже Борис Тадић. Да се не играмо овде. Нека нам каже јасно и гласно: постоји тај услов, шта да радимо? Ако нам каже да не постоји, па неће ЕУ ни мени моћи да га испостави.

Али, из Брисела поручују да је као један од услова за приближавање ЕУ потребна добросуседска сарадња у региону?

Па државе које су признале Косово траже од нас да добро сарађујемо с Косовом, то је нормално. Државе које форсирају независност нека форсирају и даље. Не можемо ми с њима да се посвађамо. Али, што се тиче односа са институцијама на КиМ, тога нема и не сме да буде.

Значи, званични Београд не треба да има контакте са институцијама у Приштини. Ни Срби с КиМ не треба да имају те контакте?

Немојте да ми мешате Београд и Србе на КиМ. Срби на КиМ живе у тешким условима, морају да сарађују са оним ко им даје струју, воду... А зашто влада у Београду мора да сарађује с њима? Има специјалног представник УН на КиМ, с њим треба да сарађује. Има Кфор, има Еулекс.

Ни ви не мислите да треба да се разговара о техничким питањима, без укључивања питања статуса?

Што да се играмо жмурке? Разговор о техничким питањима је разговор с државом коју сте већ признали. Хајде да решимо прво да ли постоји та држава, па тек онда с њом техничка питања.

Некако се из ове досадашње приче стекао утисак да сте много горљивије за ЕУ од појединих представника актуелне власти.

Зато што су они забрљали. Нисам ја горљивији. Ја сам за ЕУ као и сваки други грађанин. Ако заиста имате у виду да би могло неколико милијарди евра инвестиција да уђе у Србију, ако имате у виду да уз помоћ кредита из ЕУ можемо да произведемо за источна тржишта робу коју ми данас немамо, ако имате у виду да ништа друго не можемо да очекујемо и да нам је ситуација све тежа и тежа, онда је јасно да ми треба да будемо у тој ЕУ. До мере докле то наш понос дозвољава, да не уђемо тамо као робови, ја то

Покушао бих да напишем резолуцију с Бриселом

Пише: Томислав Николић
недеља, 29 август 2010 17:55

прихватам. Зашто су против уласка у ЕУ многи из власти? Па зато што је тамо немогуће да партије контролишу јавна предузећа, да партије располажу огромним новцем грађана мимо воље грађана, или да запошљавају своје људе а да за друге уопште нема посла, зато што је тамо немогуће да промените 700 судија, да их за ноћ отерате с посла...

Можете ли с таквим ставовима ви заправо да будете адут Европе пред наредне изборе или некакво средство притиска на актуелну власт, у стилу – ево, сад имамо некога ко је кооперативнији од вас?

Европа је макар десет последњих година имала своје миљенике у Србији и сви ти миљеници Европе били су моји противкандидати – или за председника републике или као страначки, на изборима за парламент и никада нису добро владали. Ја не тражим да будем кандидат Европе, нити европски миљеник, нити некаква претња овима да треба да раде боље иначе ћу ја да победим. Значи, олакшавајућа околност за мене у свему овоме је то што више ЕУ неће бити мој супарник. Овим својим ставовима ја сам, чини ми се, успео да ЕУ убедим да више не мора да подржава некога од кандидата на изборима, да смо сви ми који нешто значимо на политичкој сцени отприлике сличних ставова, али се као људи разликујемо. Али то нека процењују бирачи, а не ЕУ.

Када ће бити одржан најављени митинг опозиције у Београду?

Ми смо пре више месеци говорили о томе да једним митингом у Београду, прво, покажемо снагу опозиције, а потом да сублимирамо све ове захтеве за новим изборима. Сада је неко од новинара то извадио из своје бележнице иако се о томе није говорило већ 2-3 месеца. Можда ћемо да га одржимо, можда нећемо. Нас занима хоће ли бити огрева, млека...

Значи, није извесно да ће тог митинга бити?

Па нисмо се још ни о чему договарали. За добар митинг треба месец дана припреме.

Постоје ли неки контакти између Вас и Војислава Коштунице, постоји ли могућност

сарадње с ДСС-ом? Изгледа да сте се разишли и по питању Косова и ЕУ?

Демократска странка Србије покушава да представи као да је сад дошла до неке накнадне памети. То је странка која је била на власти и радила све оно што ради данашња власт, заједно с њом. То је странка која је довела до парафирања ССП-а а онда одједном постала противник ЕУ, иако је ЕУ од 2001. заступала независност КиМ.

Али, ипак су поставили неке границе. Разишли су се с ДС-ом и расписали изборе управо зато што се нису слагали...

Не, него су расписали изборе убеђени да ће да победе. Као што их је Милошевић расписивао 2000. године. Дакле, потпуно отворено, без жеље да уништавам политичке супарнике, а то велики могу, ја сам понудио отворену сарадњу ДСС-у. Она тај позив на сарадњу није прихватила. Кад ми правимо велику акцију они позову дан пред скуп или митинг и питају „је л’ може неко наш да дође”. Кад они праве некакав догађај, онда су сами у томе, да покажу како нико о томе не брине, само брину они. Уз то, спорадично нас нападну у новинама. Ја имам много стрпљења, имам много живаца, више од, чини ми се, свих чланова странке, који ме упозоравају да то не води ничему. Али, и мени се чини да је ДСС затворила врата за сарадњу са СНС-ом. Тако да их ја више нећу звати да организујемо некакве акције.

Али, одазвали бисте се евентуалном позиву с њихове стране?

Али ја тај позив никада нисам добио.

А ако добијете?

Па не верујем да они могу толико да се промене да почну да раде озбиљно. Они раде само да би себе подигли или сачували.

Они заправо, како се може видети у медијима, говоре да им није јасно каква је ваша политика по питању Косова и ЕУ?

То што њима није јасно ја не морам ни да им објашњавам. Анкете говоре да смо ми то објаснили народу углавном добро. А то што ДСС или неки његови званичници нису схватили, то је само њихов проблем. Дакле, ДСС мора да има исте националне ставове и кад је на власти и кад је у опозицији. Не може преласком у опозицију да окрене новчић па да напада све оно што је сама радила до самог тог часа док се није променила власт. Шта то значи – да не желимо у ЕУ? А где ћемо? Је л' зна ДСС где ћемо? Шта то значи – одбранићемо КиМ? Је л' зна како?

Ја не знам њихову политику. Они моју виде. Могу да је критикују колико год хоће, имају право на то. Али они моју политику виде. Ја нисам ни с ким у свету у сукобу. И не могу да кажем да са ЕУ треба да престанемо да разговарамо.

Очекујете ли да можете без ДСС-а доћи у ситуацију да формирате владу после следећих избора?

Ја мислим да нам ДСС не би пуно ни помогао.

И даље се спекулише да је врло могућа влада ДС-а и СНС-а иако то и једни и други углавном побијају. Можете ли дефинитивно да кажете да после следећих избора сигурно неће бити такве владе?

Пошто је мој став да би та влада помогла ДС-у да опере савест, онда сами размислите да ли је могућа та влада. А што бих ја служио ДС-у да опере савест? Не, она мора да прође кроз искушења која се зову опозиција. Опозиција, након што си био лоша власт.

Значи, не постоје околности под којима бисте направили с њима владу?

Покушао бих да напишем резолуцију с Бриселом

Пише: Томислав Николић
недеља, 29 август 2010 17:55

Мислим да не.

(разговор водила: **Биљана Баковић**)